

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Főmunkatárs: **PUBLIK ERNŐ.**

Kiadó: **Papp György.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda.

Hirdetések díjszabály szerint.

Milleniumi kiállítás.

A m. kir. Kereskedelemügyi Minister a következő felhívást bocsátotta ki a milleniumi kiállítás ügyében.

Felhívás a közönséghez!

A magyar állam megalapításának ezredik évfordulóját készül megünnepelni a nemzet.

Hazánk törvényhozása elhatározta, hogy azezredéves ünnepélyek keretében országos kiállítás tartassék.

Ő cs. és apostoli királyi Felsége, legkegyelmesebb Urunk és Királyunk ezen kiállítás védnökségét elfogadni kegyeskedett.

A törvény e kiállításnak 1896-ban, Budapestben, az illetékes ministerek és egyéb szakkörök közreműködésével leendő rendezését reám ruházta.

Kettős célja lesz ezen kiállításnak.

Első sorban emlékeztetni a nemzetet az ezredéves mult nagy eseményeire és alkotásaira és mutatni a külföldnek is, hogy a magyar nemzet hasznos tagja volt az európai népcsaládnak a haladás együttes munkájában.

Második feladata a kiállításnak az lesz, hogy megismerjük a magyar államot alkotó összes erőket; megismertessük önmagunkat és az idegenekkel a szellemi, anyagi és erkölcsi téren való munkálkodásnak összes vívmányait.

Felhívom az ország minden polgárát, hogy ezen feladatban a kormányt hazafiui lelkesedéssel támogassa és hozzájáruljon a nagy nemzeti mű sikeréhez.

Része fog jutni az ország minden polgárának a munkában, valamint része lesz a sikerben is.

A kiállítás sikere által növekedni fog hazánk tekintélye és fokozott lelkes bizalommal

fogunk haladni a nemzeti megerősödés nagy munkájában.

A kiállítás programja felöleli a nemzeti munka minden nyilvánulását; tervezete megadja a kereteket mindazok számára, a kiknek ősei vagy a kik maguk bármely téren tevékenykedtek.

A törvényhatóságok, a városok és a családok, melyekhez történelmi emlékek fűződnek, állítsák ki az okmányokat, műtárgyakat, ereklyéket, melyek nagy események, virágzási korszakok emlékét kelthetik fel; melyek jellemzik állami szervezetünk, ősi alkotmányunk és önkormányzati életünk fejlődésének menetét, a magánéletnek egyre gyarapodott igényeit és a nemzeti erő egyébb megnyilatkozásait.

Az egyházak mutassák be működésük és tevékenységük tanujeleit, történelmi emlékeiket, melyekre kegyelettel tekint a nemzet és a művészet remekeit, melynek magalkotása, gyűjtése és megőrzése az ő érdemük.

A tudósok, a művészek, az írók, a tanférfiak, szóval a nemzet szellemifejlődésének összes tényezői mutassák be az eszközöket, melyekkel egy évezreden át a felvilágosodást és a nemes izlést terjesztették, s a nemzet erkölcsait megnevesíteni igyekeztek.

Mutassuk be, hogy Európa éléstárának földjét hogyan munkáltuk a multban, mint haladtunk mindig a korrall és miképen érvényesítjük ma a tudomány vívmányait, hogy a nemzeti termelést fokozzuk.

Tér jut a hazai ipar összes tényezőinek, melyek a multban nem egyszer versenyeztek a nyugot legkitünőbb szaktársaival.

Tárlják fel szorgalmuk és ügyességük mű-

veit. Az elmúlt századok mestereinek remekeit, a napról-napra izmosodó és gyarapodó modern gyári ipar termékeit állítsuk sorba, hogy tanúságot tegyenek a magyar munka, a magyar vállalkozó szellem erejéről és versenyképességéről.

A kormány gondoskodni fog, hogy a nemzeti munka méltó keretben legyen bemutatva, hogy a kiállítók erkölcsi sikerét előmozdítsa.

Tárja ki mindenki szorgalma, izlése, leleményessége eredményeit.

Lépünk mindnyájunk sorompóba, a kik dolgozunk észszel, kézzel vagy géppel, egyért — a hazáért.

Am lássa a mai nemzedék, miket teremtetek az apák az uttörés súlyos viszonyai között; ám érezzük át, hogy az ősök veritéke árán megtett sima uton milyen feladatok hárulnak ránk és a jövőendő nemzedékekre!

Nagy, ritka családi ünnep lesz az, melyet még nem sok nemzet ültetett meg.

Gyűljön a nemzet oda a felséges uralkodó köré, a ki hazánkat oly atyai gondnal és bölcseséggel vezette az áldásos béke utjain, a haladásnak magaslatára és a ki — egy dicső ezredéves mult híj letéteményese — oda vezeti a magyar népet egy szebb évezred küszöbére!

Budapest, 1893 február havában.

Lukács Béla s. k.

kereskedelemügyi m. kir. minister.

Közlekedésünk.

Folyton hangoztatott panasz az, hogy a Maroson-tuli vidékek lakói közlekedéseiket koronként kénytelenek beszüntetni, és gyakori eset az, hogy a különben szorgalmas nép keresetétől

illuzorius phantasmája, melynek tartalmát egy gondolat képezi, avagy egy metaphisicai aether, mely a valami és a semmi közt ásitó? Nem!

Kétségtelen, vannak fogalmak, melyekhez több köze van a sejtelennek, mint a határozottságnak! Amde az okszerű következtetések szilárd alapokon kiindulva, az örök igazsághoz vezetnek, melyben tudni vágyunk és lelkünk teljes megnyugvását találja; ott, a hol a következtetések láncolata megszakad, könnyű meséket szőni, mystikus badarságokat hajszolni, de egyszersmind veszélyes is. A komolyság miúdig tényekkel számol. Tény az, hogy a tér egy feltétlen fogalom, melynek nincs semmi megelőzője, egy semminemű érvekkel le nem rombolható, meg nem erőltethető fogalomóriás! De hát a tartalom? Ez aztán a bukkenő! A tartalom miségére, állományára nézve okvetlenül „valami”. De mi az a valami? A természet-búvár gyönyörrel mereng a gondolatban, hogy „valaha” a föld izzó állapotában mázsányi ércztömegek gázállapotban feloldódva keringtek a körlemben, mázsa száma menő érczek, melyekből ezer és milliárd vaskereskedés és ékszer tűzlet meríti áruit. Minő bámulatos oszthatóság, szinte merészség elképzelni is! Ha most már elképzeljük, hogy a véghetetlen és határtalan térben egy száz-ezer millió trillió köb mértföldnyi terület telített tartalmát csak egy parány osztott anyaga képezte, s ha minden létező parányt a fenti csekély mérték szerint szét osztunk a térben, elmondhatjuk, hogy a világnak, mint világnak, vége van, nem marad hátra más, mint a tér, a melynek tartalma valami, s az a valami pedig ismét nem egyéb, mint maga a tér, az az utolsó fogalom, a melynél tovább menni egyáltalában nem lehet.

Vannak olyanok, a kik nem engedik a térben még egy molleculának egy elképzelhető parányát sem

TÁRCZA

„A kigyófészek.”

Írta: Publik Ernő.

Hypothézisnek születik, majd tényré válik a mindentűt ébredő positivizmus, nagy embereket alkot, nagy dolgokat visz véghez, később csupán költészete mindannak, mikről még nincs fogalmunk a végre is arra az ösvényre vezet, melyben be kell látnunk, hogy semmit sem tudunk. . .

A „Természet korszakaiból” megtanulták az emberek, hogy egy üstökös a napot surolván, elszakított belőle egy darabot és abból származott a föld. Először a sarkok hűltek ki. A víz, mely a gömböt övezte, visszaszállt a mélységekbe, majd a szárazföld vált ki; az emberek és állatok megjelentek rajta. Valóban a teremtés nagyszerűsége oly végtelen bámulatba ejt, mint minő maga a végtelenség; a mindenség szemléletére önkéntelenül az az örök kérdés ölik fel a kutató szellem előtt: honnan származott a világ? Semmi! Az Isten teremtette az anyagot? Ha azt megtudná valaki mondani?

A materialista avval áll elő, hogy az anyag magától és maga által van, ok és eredet nélkül. Ezen anyag az Isten! Ő egyedül a végtelenség — és a végtelenségnek nincsenek határai. Mivel is lehetne határolni?

Vannak (főleg, kik tudósoknak akarnak látszani), a kik válogatott grandezzaival hirdetik, hogy mig világ — világ lesz, ez a kérdés megoldatlan marad. Mert az ember véges, mert így, mert úgy, mire való az a tulságos bölcselkedés, az ember könnyen beleőrül, nevetséges,

bolondos, vagy legalább is tudákosnak látszik; ajkaik körül kicsinylő mosolylyal vetik oda: ez az ember összeolvasott holmi bölcsészeti munkákat, s addig dobálózik a fogalmakkal, mig kényszerzubbonyba fog kerülőni! Ah! azok a bölcsészek a magok ostoba rendszereivel mind csak arra valók, hogy az ő hátrányukra különbséget lehessen tenni józan, okos, és olyan emberek között, a kiknek néhány kereke hibít.

És a társadalomban nyüzsgőnek a zsenik, a kiknek mind más és más meggyőződésük van, egyik kineveti a másikat, hogy ez ismét ostobának tartsa őt, s noha egyik sincs megelégedve, vajdiki magában azon szilárd tudatban, hogy tud valamit.

Az egyik azt kérdi: ha mindentől eltekint, a mit anyagaak nevezünk, ha nem létezőnek képzél mindent, ami szilárd, cseppfolyós és légnemű, szóval e sárteket, az egész naprendszer, a mit lehet elképzelni, mi marad ott? A tér!

Igen! a tér! Ez az a fogalom, a hol minden kezdődik és kiindul, ítéleteink, következtetéseink kikötője, egy határtalan végtelenség, melyben csak egy pontot ismerünk, egy gondolati központot, egy határtalan végtelenség, melyben nincs kiinduló és végpont, nincs abszolút távolság, mélység és magasság, idő, egy szüntelen határtalan végtelenség, maga az örökkévalóság.

Egy óriási fogalom, mely határait nézve minél tovább terjed, annál borzalmasabb. De álljunk meg! Mi maga ez a tér? A tér maga a tartalom! E két fogalom egymással gondolati consequentiában áll, egyik feltételezi a másikat. Görbe jegenyét el lehet képzélni, „tartalmatlan tért” azonban soha! Tartalom! Ugyan mi lehet ez? Valami, a mi sem nem szilárd, sem nem cseppfolyós, sem nem légnemű, de mégis létező valami, a mi gondolatunk tárgyát képezi, avagy tán a tér felizgult agyunk

van elvonva, nem képes maga-magát időnként fenntartani.

A közlekedés ily alakbani gátlása igen sok tekintetben a közgazdaságra is károsan hat.

Utadóval pazarul el vagyunk látva, ezen kívül azon utakat, melyek az egyes községekbe vezetnek, magunk erején vagyunk kénytelenek fenntartani, szóval a közmunkát ma is épen oly mértékben teljesítjük, mint az előtt.

Ezen és más okok nagy befolyással vannak arra, hogy a vidéki nép nem egy könnyen jutván piacához az eladandó terményeknek azokat sokkal drágább áron lehet az egyes városokba beszerezni, — míg ha jó közlekedési utaink lennének, a vidék könnyen közelíthetné meg mindazon központosított helyeket, hol terményeit eladónak teheti, s így nagyobb mennyiségbe is szállítaná, úgy annyira, hogy a kínálat a keresletnek megfelelhessen.

Már e lapok hasábjain terjesztettük elő azon indítványt, hogy a drombári-marosi rév Gyulafehérvár közönsége által szereztessék meg.

E révjog megváltásával elérnők azt, hogy a vármegye közönsége önként ajánlaná fel egy állandó hid építését, — melylyel a Székás menténi közlekedés könnyítenék, nemcsak, de azon veszély, mely ma azon vidék lakóit a marosoni átkeléssel fenyegeti, s így a közlekedést akadályozza, el lenne hárítva.

Sok minden elintézni valónk van, és úgy szólva a sok mind megannyi első sort kíván az elintézésék között — elsőséget követel, előnyben kíván részesülni, de mi azt hisszük, hogy az elsőség mindenek előtt a vidék közlekedésének elősegítését illeti meg.

Akadályozza a közlekedést a Maros menten nyomon, s így kénytelen kelletlen oda kell törekednünk, hogy az ezeni átkelés egy állandó hid felépítésével biztosíttassék.

Utainkon, melyek fenntartására nem csekély összeg fordítatik, a közlekedés néha akadályokkal jár, s alig hisszük, hogy a tavaszi esőzések és a havasokról leereszkedő hóvíz, ezekben is nagymérvű kárt ne okozzon.

Közlekedésünk tehát minden irányban akadályozva lehet.

Szó és — tett.

A kettő közt bizonyára van egy kicsike kis különbség.

felvenni, vagyis a tér tartalmát semminek veszik. Semiből lett a világ — hirdetik ők — s a ki semmiből köteteket tud írni, az „prima sorte genie.“

A világ alakulás előtt a batártalan és végtelen tér tartalma maga halmozta össze tömörülésével a párányokban rejlő természeti törvényszerűséggel azt az óriás anyagot, melynek története eléggé ősméretes.

Itt aztán felemeli szavát a vallás! Ha a tér maga a tartalom, s a tartalom anyagi jellegétől meg nem fosztható, — harmadik itéletünk nem lehet más, mint az, hogy az anyag tulajdonképeni eredete a meg nem teremtettt műalkotóra vezet vissza.

A „volt, van és lesz“ nem elégít ki, mert a „volt“ csak homályos és nem eredeti fogalom.

A tér alapfogalmát a tartalom materiális jellege belesodorja abba a circulus vitiosusba, a melyből csak egy ügyesen bele szőtt mesével lehet kimenekülni.

Sokszor elnézem, mikor a légy neki repül ablakom üvegtáblájának s küzd az átlátszó simasággal melyről nem tudja, hogy az egy reá nézve áttörhetlen határ, sokszor el-elgyönyörködöm azon bölcsészek arczepein, kiket ez a kérdés teljesen elsoványított, s megmosolyogjuk azokat, akik, mert atheisták, bölcsészeknek adják ki magukat.

A ki a teremtes titkába illetéktelen kézzel bele nyúl, a legtöbb esetben kigyó fészekre talál, — a mérges kigyó-marás hatása alatt elhomályosul az agy tisztá működése s az agyvelő, ez a koponya üregbe szorított kis életműszer, honnan az értelem veti világá itéleteinek szikráit, melynek mykrokosmosában a szeretet, a barátság és szerelem eszméje születik, hol a külvilág összes hatásai feldolgoztatnak, csatát ere lesza kétely és boldogság borzasztó harcainak, melyeknek lezajlása után kimerülve hanyatlik alá a halotti párnára, undok férgek leendő martalékául.

Ezt a kis különbséget pedig azok tudják leginkább méltatni, akiket tettek helyett folyton szavakkal igyekeznek kielégíteni.

A szó olyan mint a festett kép. Ki lehet színezni tetszés szerint és rajzolni lehet rá arany felhőket, rózsaszínűket.

A szó olyan, mint mikor az éhes embernek szépen felterített asztalt mutatnak, megrakva pompás ételekkel — festve.

Az éhes ember aztán így felel rá: vigyétek el a szép festményeiteket, s adjatok nekem egy darab kenyert valóságban.

Ez a tett!

Aki vár, eped valami után, a kit ígéretekkel traktálnak, az megtanul jól distingválni.

Igy tanult meg a magyar tanítóság is, hosszú huszonöt év alatt.

Azóta az illetékes körök alig tettek egyebet, mint beszéltek a tanügy és tanítóság érdekében, s a tanítóság belátta, hogy a beszéd csak beszéd s míg ő azon az elszigetelt területen, hová szegénysége helyezte, hangyaszorgalommal dolgozik és fárad: addig az ügyében hangzó szavak mindinkább frázisokká kezdenek válni, s a társadalom nagy erkölcsi átalakulásáról festett kép szépül ugyan, de az a kép, amit a tanítóság helyzete tár elé: mindig komorabbá, sötétebbé válik.

A társadalomban mindenkinek fokozódnak az igényei s ezt a társadalom egészen természetesnek találja. Egy jómódu iparos ma már olyan viszonyok közt él, mint ezelőtt ötven évvel a magasrangú tisztviselők. Ki irigyelhetné tőle. Szorgalma és becsületes munkája által fokozott jövedelemhez, fokozott jóléthez jut.

Es a tanító? A tanítónak abból a fizetésből kell megélni, amit azelőtt ötven vagy száz évvel előde számára szükségesnek láttak megállapítani. Azon előde számára, a kinek tanítói oklevélről forgalma sem volt. Sok helyen még ezeket a régi fizetéseket újabb időben kétfelé osztották az alatt, míg az intéző körök tele szájjal hirdették a tanítói állás nemes és magasrangú voltát.

Önök talán hihetetlennek találják ezt? Szász példával lehet bizonyítani, hogy a szó és a tett mily eklatáns ellentétben szerepel a tanítók és tanügy sorsában.

Nézzék meg önök magát az országgyűlés naplóját. Nagy szavak és frázisok áradata közt találnak egy-egy kicsike mozzanatot, ami a tettet képviseli.

Es a legkülönösebb az, hogy a társadalom minden ügyet érdeklődéssel, figyelemmel kísér, lehetőleg bele is avatkozik, egyedül a tanügyi kérdések tárgyalását nézi közönyös szemekkel.

Azt az ügyet, mely a társadalom érdekeivel legközvetlenebb egybefüggőben áll.

Ez a közönyösség valóban megfoghatatlan!

Egy goromba katonatiszt afférje, egy XIV. §, egy reformkérdés, egy polgári házasság, egy Henczi szobor-ügy felrázza az egész nemzetet, abban tüntetnek, abban interpellálnak, lármáznak, fenyegetnek! A tanügy fejlesztése, amitől az egész nemzet élete, fejlődése, maga a hazafiság is függ: a tanügy egyhangú, unalmas kérdés, abban csináljanak az intézők, amit akarnak s ha a közoktatási budget kicsiny: addig takarózzon a miniszter, ameddig a budget ér.

Csodálatos az, hogy a társadalom nem akarja belátni, hogy a tanügy legfontosabb érdeke szenved.

Uraim! Polgártársaim! Hiszen az iskolák az önök tulajdonát képezik! Az önök gyermekei járnak abba. Az iskola sem nem az egyházé, sem nem az államé, vagy községé, hanem az önöké! Az állam, község és egyházra önök bízták az iskolát, tehát joguk van ellenőrizni annak kezelését! Önök óriási összegeket fizetnek adó címén állami, közigazgatási és egyházi célokra! Vegyenek fáradságot maguknak megtekinteni hogy mi jut abból az iskolákra, az önök gyermekeire. Önök olykor nincsenek megelégedve gyermekeik haladásával, — ne higgyék, hogy joguk nem volna a esekély eredmény okai iránt tudakozódni!

Az iskolai szervezet rossz; a tanterv tökéletlen, a tanítókat rosszul fizetik. Jutott e még önöknek eszébe megkérdezni, hogy az iskolafelügyelőség miért nem csinál jó szervezetet, jó tantervet, s a tanítókat miért nem fizetik úgy, hogy az önök gyermekeit lelkes buzgósággal taníthassák. Vagy talán azt hiszik önök, hogy rossz szervezettel, rossz tantervvel az elnyomott, lenézett tanítók képesek lehetnek nagy eredményeket produkálni az önök gyermekeivel? Tudják meg tehát, hogy a tanítók erre maguk hangoztatják a nemet, a tanítók kénytelenek kilépni az eddigi szemérmes szegénységből, mert érzik, hogy a szegénység nyomasztó, s éppen nem való arra, hogy a pálya iránt lelkesedést merítsünk belőle. A tanítóság elvégre is a társadalomra, önökre apellál. Nem kér többet, mint a jelenkor igényeinek

megfelelő díjazást! Hisz ez természetes! Egy valamirevaló gyári munkásnak több van 2 frt napi díjánál. A tanítók körülbelül 2 frt minimumot és öt évenkénti 10%-os fizetés emelést kérnek. Megadja-e ezt az országgyűlés? Ha a társadalom akarja: igen.

Már pedig a társadalomnak nagyon érdekében áll, hogy akik gyermekeit nevelik: azoknak okuk legyen lelkesen és buzgón dolgozni. Erre pedig nem a tanítói oklevél, hanem a tisztességes fizetés és emberséges bánásmód kvalifikál.

Vaday József.

Hogy beszélnek magyarul?

Ma már szinte a lehetetlenséggel határos úgy beszélni, hogy idegen latin szavakat ne keverjünk a szavak közzé.

Ez először nem „sikk“, másodszor nem „nobel“, harmadszor, akivel beszélünk azt hiszi, hogy a classicus irodalomban járatanok vagyunk. — A „salonokban“ az utcán, az országgyűlésben hemzseg az idegen szó ebben a korban szenved a kereskedő legény, a miniszter a vasúti kalauz, a cigány pecsenyét áruló kofa, aki pedig soh' se olvasta Cicerót. Így van ez ma, s így volt ez régen is. Sárközy, Fehérmegye követe például az 1843-ik évi pozsonyi országgyűlésen az urbér rendezése tárgyában a következő nagyhatású czífra beszédet mondotta el, melyet az alábbiakban teljes egészében közlünk:

Tekintetes karok és rendek!

Individualis politikám essentiája spetialiter abban culminál, hogy azon dilemmák, differentiák, conflagrantiók és conflictusok megszűnjenek, melyek az európai configurációban cooperáló cabinetek collectiv actiójának resultátuma képen garantírozott pacificatiót nullificálhatnák. (Halljuk!).

Mi a situatio? (Halljuk!) Az agitatioók annyira demoralisáltak az ügyis abnormalis aspiratiookat, hogy a praeponderanssa lett faktorok machinatiói illusoriussá tettek minden, a consolidatióra és regeneratióra czélzó conservatiót, teendendiát. (Ugy van! sok oldalról.) A diplomatiának pedig e manőverekkel szemben hiányzik moralis solidaritása, hogy categorikus interventióval a malcontents oppositio invasióját megsemmisíthetné. (Zaj és helyeslés.) Tisztán látom tehát Tekintetes karok és endek, hogy a catastrofiák demarcationális léniájához elértünk, hol ephemer kombinatioók constatalják a stagnatiót! Jól tudom, hová tendál az oppositio jelenleg intentióival — de meg kell gondolnunk azt is, hogy itt a misera plebs (Hohó!) az independentiát fel nem fogja, mert se kultura, sem az intelligentia azon grádusán nem áll, mint másutt. Azért részemről a propo-nált urbariális regulatiót nem acceptálok! (Zajos éljenzés). De aztán van még ennek folytatása is!

(—ik.)

„Apró-cseprő“.

Tessenek megbocsátani, nekem egészen különös természetem van, más ember ha kibolondozta magát a farsangon, aztán hamvazó szerdán hamut hint a fejére, úgy megkomolyodik, mint egy postás ha elvesztette feljebb valója kegyeit, vagy mint egy hordár, a kinek a helyet, hogy a küldöncz díját megfizetné, kilopják a zsebéből azt az órát, a mit egy igazságügyi hivatalnok, a kapandó pótlék fejében, zálogba esapás véget adott át; — én azonban csak tovább is járom a bolondját; nekem úgy tetszik, mintha folytonos farsang volna, s a világon mindenki kánkánt járna körültem.

Sokszor úgy telítve vagyok ámbitióval, hogy teszem akármelyik atomja beoltva, hőssé avatná a legbékésebb nyárs polgárt; ilyenkor nekem indulok, hogy valami híreset tegyek; de tudja Isten nincsen szerencsém soha.

A multkor elhatároztam, hogy átuszom a szász templomnál levő tengert, nem lehetett, egy órai lubiczolás után félíg halva huztak ki. Majd ellenirátot akartam szerkesztetni a tisztviselői pótlék megfelebbezése tárgyában, a mikor arról értesültem, hogy egy bécsi nagy befolyású ur már megelőzött.

Nem sikerül semmi, hozzá fogtam, hogy író leszek, kérem akár hiszik, akár nem, csak az írniokaságig tudtam felvinni, pedig gondolataim, azok vannak, hogy nem is tudok választani közöttük de mit ér ha legszebb eszméimet elkapkodják előttem fent Pesten, meg Párisban.

Elhatároztam, hogy valami Herostrateri dolgot teszek, de szégyelve látom, hogy a Panama botrány s Tonlongó már megelőztek, s ha észjogot akarok írni, rögtön elriasztanak tőle a Pulsky Gusztó sikerei.

Megpróbálkoztam egy pár humoros tárczát írni, de tárczámban a humor csak a gondolatok vízenyősségében nyilvánul. Ha drámához fogok, az első jelenet végén

hőseim egytől-egyig korelában vesznek el s így elhatároztam, hogy dráma íráshoz csak az esetben fogok, ha a kormány korela biztosokat nevez ki eszméim számára.

En ilyen felfordult világot még nem láttam, gondolataim mintha örökösén a Carneval hercegei volnának.

A multkor hozzá fogtam egy tragediához, hogy a kellő hangulatba jöjjenek elhatároztam, hogy valakivel nyakon vágatom magamat; ezzel is megjártam, mert a mikor találtam valakit, a ki ezen operatiót végre merfe volna hajtani rajtam, az meg a munka megkezdése előtt, megszökött egy a nagyapámról maradt czipolyórám-mal, a mi pedig kedves családi emlék volt, már azért is, mert boldogult nagyapám halála óta, mindég a 12 ón áll.

Lehet, hogy ez az oka, hogy én mindég ebédeltetném, hanem ebben is folytonosan megakadályoz az a különös állapot, hogy sok kérvényezésem dacára az országgyűlés újra a XI rang vagy díjosztály 3-ik fokozatába sorozand. Látják kérem, milyen összefüggés van a nagyapám órája és az országgyűlés között.

Még ebbe is belenyugodnám, de valami átkozott szabász valószínű, hogy ez is csak olyan „titél ohne mittel“ vala, ki nem számítja hogy Adám és Éva quadrillión voltak testvérek. Ezt az eszmét rejtetesen irigylem; mert érzem, hogy ezt én találtam volna ki, de még is nagy lelki megnyugvással veszem tudomásul, hogy nem az apám, hanem az Adám és Éva nagyatyafisága volt az oka, hogy rám semmi sem maradt — az adósságon kívül, na meg az a tudat, hogy azt én is teljes épségben hagyom utódainkra.

Most még is úgy érzem, hogy megállapodásra jutok, mert vagy író, vagy államtitkár leszek, azonban inkább államtitkár, mert arra tökéletesen kvalifikálva vagyok, miután egyik tárczához se sokat értek. De még is azt hiszem a Rotschild tárczája mellett közmegelegésre tudnék államtitkári kötelességemnek megfelelni.

Ha pedig egyik sem sikerülend, akkor felesapok kormányparti képviselőnek, hál' Istennek eloquentiam van hozzá, s habár rettenetes ambitiomat ez álláshoz csekélynek tartom; még is érzem, hogy közbámulatra tudnám elszavalni az „igen“-t.

S bennem is van annyi energia, hogy ha a polgári házasság ellen szavazok is, teljes szolidaritásom fentartása mellett, benne tudok maradni a pártban.

Különb az én álláspontom a polgári házassággal szemben az, hogy legjobban szeretnék egy olyan törvény javaslatra szavazni, a melynél sem polgári, sem egyházi közeg nem folyik be a házasság megkötésénél. Es biztos forrásból vagyok értesítve, hogy a polgári házasság ilyen alakban, a főrendiháznál is nehézség nélkül keresztül vihető, s összes ellenállásuknak az az oka, m vel ilyen javaslat még proponálva nem lett.

En proponálnám, de nekem semmi sem sikerül, s biztosan az egész ügyben nekem csak a dolog odiuna jutna s az új módszer követésével pedig valami meg-polgári házastott felettem csak kacagna.

Lemondok tehát a politikáról, inkább addig azon gondolkodom, hogy csináljunk Gyulafehérvárt egy dalárdestélyt, a hol megmutathassa a legujabb Emke dalárda, hogy nemhiába pártolnuk ha ugyan pártolnák s egy idejűleg alakítok egy részvénytársaságot, a melyik a Maros és a szász templom Balatom között egy suez csatornát létesítsen. Prospectussal szolgálhatok.

Sancho Panza.

Apróságok.

Finom orr.

Allomásfőnök: Mit szímatol itt maga a postakócsi körül?

Ügynök: Egy levél van benne az én ügyfelemtől: érzem a pecsétviaszárlót.

* :

Steierországban,

— Hogy tetszik a vajunk?

— Nádszerő.

— Dávidkám irt fel, hold melyik djárbul való.

Ujdonságok.

— **Közgyűlés.** A gyulafehérvári iparos olvasó kör folyó hó 5-én vasárnap az egyet helyiségében évrendes közgyűlést tart, melyre az egyet tagok tisztelettel meghívtnak. Sárdy Miklós s. k. elnök.

— **A helybeli ügyvédi kamara** e hó 13-án tartja meg közgyűlését.

— **Bolt tűz.** A mult héten valamelyik éjszaka nagy tüzi láma verte fel a várost. — A főtéren Moreno Adolf rövidáru kereskedésében tűz ütött ki. — A kár igen tetemes összegre rug, de a bolti árak mint

halljuk 10,000 forint erejéig biztosítva voltak. — A tűz a boltban három helyen keletkezett, s ezért az ügy vizsgálat tárgyát képezi. — Evvel kapcsolatban meg kell emlékeznünk arról, mikép városunkban a tűzjelzés olyan mizerabilis, hogy azon mihamarabb segíteni kell. — A tűzjelzés két szempontból bir fontossággal még pedig először azért, mert a város ahol a tűzoltás önkéntes tűzoltó egyet által teljesítettik, ahol tehát nincs állandó és rendes készség, ahol a tűzoltók a város külföldi részein laknak s csak alkalmas tűzjelzés útján értesülnek, — a tűzről a jó tűzjelzés elengedhetlen követelmény, önkéntes tűzoltó egyet és jó tűzjelzés egymás nélkül el sem képzelhető, — másodszor szükséges a tűzjelzés a lakosság ébrentartásáért, — a város nagy részének építkezési anyaga nagyon gyúlékony, s tűzveszély idején nem kis fontossággal bir az, ha a lakosság ébren van. — Más városok a harangkongatást használják tűzjelzésül, — ami azonban nálunk azért nem alkalmazható, mivel nincsen olyan harangunk, mely az egész városban ébresztő volna. — Nem akarunk egyuttal ajánlatot tenni a tárgyban, rá bizzuk ezt azokra, akiknek kötelessége erről gondoskodni, mert nem szabad elfeledni, hogy az építkezési anyagokban, melyek az állam adótárgyait is képezik, milliók hevernek, s ezek a milliók másodpercek alatt füstté válhatnak.

— **Nagy fa hiány.** Általános panasz az, hogy nincs fa. — A kincstári fa elfogyott, idegen fa kevés jó, — a mi kicsi kerül, az is méreg drága. — Micsoda, — ha még egy kis csipős hideg talál lenni? Ah! de mit! Nem okvetlen szükséges, hogy minden kérdésre meg feleljünk! —

— **Ez is magyarul van!** Egyik helybeli vendéglős az alábbi étlapot rakja az asztalra vendégei elé. — Igazán nem lehet csodálkozni, ha a vendégek ezt az étlapot olvasva megcsümmölenek, mielőtt az étkeket kóstolnák. — Az ékes magyarsággal irt étlap következő: Sülttek: Ruzo Sült — Borjo Sült — Sült Malacz — Borjo Wesés — Pörkölt Cairne Galuskával — Borjo Pörkölt Burgonya — Szégeli Gulás — Borjo Szelet Czitram — Kalbasz Woroskafozta. So jto k. Ementáli — Liffai — Trofista — stb. Jó étvágyat hozzá!

— **A kacska kezű koldus.** Nincs olyan váratlanul nyugdíjba helyezett uri ember, aki úgy el tudná görbiteni az orrát, mint a hogy a kezét ki tudja forgatni egy helybeli koldus. — Az ember szemébe könygördül, ha a kezére néz, amelyet egészen befelé hajlik. Egy élelmes rendőr, aki már régen tudja azt, hogy minden szentnek befelé hajlik a keze, régóta figyelmével kísérte ezt a machinatiót, s a tegnap nagy brachiummal kiegyenesítette az énekes koldus kacska kezét. — Volt hatás! A koldus a fogházba került, ahol most elmélkedik a világ mulandóságairól.

— **A vörös kakas meséje.** Egyszer volt hol nem volt, nem is régen volt egy helybeli törvényszéki bírónak egy vörös kakasa, amely sokkal többet ért mint egy csengő Wecker óra, mert a hangja elhallatszott még a város tulsó szélére is, — aztán volt annak a kakasnak, olyan aczél színtű fark tolla, hogy bármelyik katonának, már aki a sapkáján viseli, — vágyat ébresztetett a szívében. Ugyancsak vala annak a törvényszéki bíró urnak egy szolgáló leányzója, aki rosszabb volt mint bármely csengő Wecker óra, mert minden nap megbomlott valamely vörös sávós nadrágban járó tűzer után, és olyan aczél szíve, amely könyörtelen is tudott lenni. Ugy hajnal tájban történt, mikor ketten a vörös sávós nadrágban járó vitézek közül, elmentek a leányzó látogatására és ételt kértek vala tőle. — És történt vala, hogy a vörös kakas megfogták s vére ontaték, minekutánna kellően megkoppasztva a süttőbe tétették. Már sistergett a zsír, s pirult a kakas bőre, midőn a rendőrök a zsír szagra bejövének, s lőn láma, jajveszékeles és fogaknak csikorgatása. — Ennek az oka, hogy ezután egy kakassal kevesebb fog kukorikolni hajnalban a városban.

— **Ukáz.** A rendőrség már kiadta a szigorú rendelet a szemétkihordás, hernyó szedés tárgyában. — Az utcákon is meg kezdték már a szeméttakarítást nagy erélylyel, — akit ez az új hír nem érdekel, arról mi nem tehetünk.

— **Nefét követte a sirba.** Olteán Abrabám alvinczi lakos ezelőtt két évvel lépett házassági szövetségre ugyancsak alvinczi Puklisán Máriával, a község legszebb román leányával. A legboldogabb családi életet éltek. Anyagi gondok sem zavarták, mert jó módúak voltak. A boldogság nagyon rövid ideig tartott. A nő f. hó 20-án délelőtt meghalt. E hó 22-én délután, midőn a holt testet kihozták, a félkézzel az ajtót téve be, másikkézzel elővette az elrejtett pisztolyt és balhalántékon lötte magát. A segély későn érkezett, mert azonnal meghalt. Az általános rémület megzavarta a temetést is, mely csak a férj hullájának elhelyezése után végeztetett be. Olteán örmester volt a sorhadnál.

C s a r n o k

„Ezeregy rögeszme“.

— Regény. —

Írta: Dumas Sándor.

Fordította: Publik Ernő.

(Folytatás.)

III.

A jegyzőkönyv.

Uda adták a rendőrbiztosnak a kívánt butorokat. O kellőleg helyre igazította az asztalt, s mellé ült, majd előkérte a gyertyát, melyet neki az orvos — keresztül lépve a holttesten — nyújtott oda, aztán előszedte a zsebeiből a tentás tüvegcskét, a tollat, meg a papírt s hozzá fogott a jegyzőkönyv felvételéhez.

Mialatt a jegyzőkönyv bevezetését írta, az orvos kíváncsian hajolt le a zsákon lévő főhöz, a biztos vizsztatartotta.

— Ne tessék semmihez se nyulni — mondá, mert a rend a tödolog!

— Igaza van! — mondá az orvos és visszalépett helyére.

Néhány perczig csend uralgott, mit legfeljebb a toll gyors serezege zavart meg a hivatalos papíron, amint a biztos a szokásos bevezetést írta.

Néhány sor után felemelte a fejét és körültekintett.

— Kik akarnak tanuk lenni? — kérdé a polgármesterhez fordulva.

— Hát — mondá Ledru ur, két barátjára mutatva, akik a biztos mögött állottak — mindjárt itt van ez a két ur!

— Jó!

Majd felém fordult. — És ön uram, nem lesz terhére, ha a neve egy szemle jegyzőkönyvben szerepel?

— Oh! a világért se! — felelém.

— Ugy kérem, tessék lejönni!

Némi tartózkodást éreztem a hullához közelíteni. Innen, a hol állottam, e csekély távlatból, mintha kevésbé tűntek volna fel undorítóknak bizonyos csekélységek, melyekre a félhomály költészete borítá fátyolát.

— Okvetlenül szükséges? — kérdém.

— Micsoda?

— Hogy lemenjek!

— Nem! Ha önnek jobban tetszik — maradjon ott!

En egy kézmozdulattal jeleztem, hogy: Itt kívánok maradni, ahol most vagyok!

A rendőrbiztos Ledru barátjainak egyikéhez fordult, aki ép közelében állott.

— Neve, előneve, kora, állása, foglalkozása, lakása? kérdé bizonyos egyhangúsággal mely az ily foglalkozásu hivatalnokokat jellemzi.

— Jean Louis Alliette — felelé a kérdezt — anagrammaticusan Etteilla — író — lakásom Rue de l'Ancienne Comédie 20. szám.

— A korát elfelejtette megmondani!

— Most már melyiket mondjam, azt-é, ahány éves vagyok, vagy azt, amelyikre becsülnek?

— A korát kérem, egy embernek csak egy kora lehet.

— Csálódik a rendőrbiztos ur, vannak egyének mint pl. Cagliostro, vagy a Saint-Germain gróf, vagy a bolygó zsidó...

— Csak nem azt akarja kistülni ebből, hogy ön gróf Cagliostro Sain-Germain-ből, — vagy pedig a bolygó zsidó? — mondá a rendőrbiztos s abban a hitben, hogy mulatnak rajta összeráncolta a homlokát.

— Nem. hanem...

— Ötvenhét éves — mondá Ledru ur — tessék csak ötvenhetet beírni öcsém uram!

— Szép! — mondá a rendőrbiztos.

Beírta az ötvenhét évet. — És ön uram? — fordult a polgármester másik barátjához.

Ugyanazon kérdéseket tette fel neki is, mint az előzőnek.

— Pierre Joseph Moulle, hatvankilenc éves, lelkes, lakása Kuc Servandoni 11. szám, felelt gyöngéden a kérdezt.

— S ön uram? — kérdé felém fordulva.

A... D... drámairó, huszonhét éves, lakom Párisban, egyetem-utca 21. sz. a. — válaszoltam.

Ledru ur felém fordulva tiszteletteljesen meghajtott magát előttem, a mit ha tudom hasonlóképen viszonoztam.

— Jó — mondá a rendőrbiztos — most már hallgassák meg, amit felolvasok.

Aztán monoton orrhangon olvasta fel a hivatalos irályban megirt tenyleírást, — úgy ahogy volt.

Vége megkérdezte tőlünk, hogy van-e valami ellenvetésünk vagy megjegyzésünk? —

Nem volt.

Most a vádlott kihallgatására került a sor. — A biztos a fogolyhoz fordult, aki az egész idő tartam alatt hevesen zihált, mint egy ember, kit súlyos teher nyom.

— Vádlott — szólalt meg — neve, előneve, kora állása, foglalkozása, lakása?

— Sokáig fog ez még tartani? — kérde a fogoly, kinek ereje már fogytán volt.

— Feleljen a kérdésre: mi a neve, előneve!

— Pierre Jacquemin!

— Kora?

— Negyvenegy éves.

— Lakhelye?

— Ezt csak tudni fogja talán, hiszen itt van?

Az mindegy, a törvény előírja, hogy ön erre is megfeleljen?

— Diana-ut 13 ik szám.

— Foglalkozása?

— Kötőmunkás vagyok!

— Ön a büntény elkövetőjének vallja magát?

— Igen!

— Adj a elő az okokat, amelyekért, s a fontosabb körülményeket, amelyek közt a büntényt elkövette.

— Az ok? ... az szükségtelen! — mondá Jacquemin — az titok marad köztem s e hulla közt, itt ni!

— Hja barátom, csak hogy nincs ám, cselekmény indok nélkül!

— Ha mondom, az indokot nem fogja megtudni soha. A körülményeket elmondhatom.

— Nos?

— Elmondom hát. — Aki a föld alatt dolgozik a sötétségben, gyakran rágódik valami a lelkén, mely gonosz gondolatokat érlel meg benne.

(Folyt. köv.)

Nyílttér*)

Selyem hamisítvány. Egészítünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödrödik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros színi-szállonás lesz és könnyen törlik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítettette tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödrödik, csak meggörbül. **Henneberg & Co.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben**, házhoz szállítva, postabér- és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyekre való, akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

* E rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget nem vállal el a — Szerk.

Hirdetések.

Sz. 3—893 tkvi

26 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy szászcsanádi Bárb Ilie végrehajtónak Portár Dumitru és társai végrehajtást szenvedő elleni 93 frt 30 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén a vizaknai kir. járásbírósa területén levő Ladamos község határon levő 51 sz. tjkönyvben A + 1. r. 61a/2 hrsz. a 105. sz. tjkönyvben A + 1, 2, 4—10. 12—17. rsz. 200, 200/a, 280, 474. 646/1, 646/2, 811, 812. 901. 925. 1247/1, 1464, 1510, 1536, 1590. 558/a hrsz. 107. sz. tjkönyvben A + 1—5. rsz. 382. 650. 677/2. 1384/2. 1457 hrsz. a. felvett egész rész ingatlanokra az árverést 1075 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1893. évi április hó 5-ik napjának délelőtti 9 órája** Ladamos község házában leendő megtartása nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60 t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 60 t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságtól. Vizaknán, 1893 évi február hó 20-ik napján.

A kir. járásbírósa.

Sz. 2—893 tkvi.

27 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy vizaknai Zullich János végrehajtónak Annea Nicolae végrehajtást szenvedő elleni 8 frt 55 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén levő Örményszékes község határon levő 303 sz. tjkönyvben A + 1—10. rend 297. 298. 911, 1912. 1926. 1927. 1961. 2437/2, 2622/1. 4630/1, 4706/2, 4707, 4720/2. hrsz. a. 308 sz. tjkönyvben A + 1, 2. rend 1216, 1303, 1272. hrsz. az 575 sz. tjkönyvben A + 1 rendsz. 780 hrsz. a felvett 1/2-ed, 1/4-ed és 1/8-ed rész ingatlanokra az árverést 392 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1893. évi április hó 8-ik napjának d. e. 10 órája** Örményszékes község házában leendő megtartása nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok 10 %-kát készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX t. cz. 170 §. értelmében a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. —

A kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságtól. Vizaknán, 1893. évi február hó 2-ik napján.

A kir. járásbírósa.

Tisztán kölcsönös.
Részvényei nincsenek.

Összes nyereség a biztosítottak javára esik

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító társaság
(alapítva 1843.)

826¹/₂ millió frank

biztosítéki alapjával,
a legnagyobb pénztézet a világon.

Biztosít emberi életet a legkülönbözőbb és legelőnyösebb módokat szerint.
Prospektussal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál a

Gyulafehérvári takarékpénztár,
mint főigazgató.

Sarg-féle hatóságilag vizsgáltatott

KALODONT

A FOGAK SZÉPSÉGE
elismert nélkülözhetlen

FOGTISZTÍTÓ - SZER.

Aromatikus felhígított és nagyon alkalmas utazásokon.
Bel- és külföldön nagy sikerrel bevezetve.
Alkalmas bepakolása, olcsósága és tisztasága folytán, udvarok, nemesség és egyszerű polgári házakban találhatók.

Óvakodj a miénkhez hasonló elcsomagolt értéktelen utánzásoktól.
A legjobb óvszer fertőztető betegségek ellen.
Elismerő levelek a legfelsőbb körökből.

Minden Gyógyszertárak és illatszerek árusoknál kapható.
Ara 35 kr.

SARG féle hatóságilag vizsgáltatott

KALODONT

Anker-Pain-Expeller

Diese altbewährte Einreibung bei Gicht, Rheumatismus, Rückenschmerzen und Erkältungen

ist

in allen Weltteilen verbreitet und hat sich durch ihre günstigen Erfolge überall den Ruf als

das beste

aller Hausmittel erworben. Der echte Anker-Pain-Expeller ist in fast allen Apotheken zu haben; er kostet nur 40 kr., 70 kr. und fl. 1.20 die Flasche und ist somit auch das billigste.

Hausmittel.

Nyomatott a püsp. Lyc. könyvnyomdában Gyulafehérvárról

Legszebb minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Tartalomdus minta könyvek, még eddig nálunk nem láttottak, szabóknak bérmentetlent.

Nem adok 2¹/₂ vagy 3¹/₂ frt árleéngedést méterenként, sem a szabóknak ajándékokat, mi rendesen a vevő hátrányára szolgál, — gyáramban készpénz fizetés mellett szabott árak vannak, hogy így alkalma legyen bárkinek is olcsón és jó árut vásárolhatni.

Ajánlom különösen — a sok imitált szövetekre való figyelemztetés mellett

Ruha szöveteimet

Pervient, Doskint, és szabályszerű szöveteimet a főtisztelendő elurus becses figyelmébe, ugyszintén cs. kir. hivatalnokok, tűzoltók, tornászok, lövészek stbi figyelmébe. Livreerekre, teke asztalokra, kocsibevonaatok, utazó köpenyekre 4—14 frtig stbbi.

A ki értékes, tartós, használható, tiszta gyapju szöveteket és nem rongyokat, melyek a csináltatás költségeit sem érik meg, vásárolni akar, az forduljon bizalomteljesen a félmillio forint értékű ruha szövet gyáros

Stikarofsky Jánoshoz, Brünben.

Gyárom nagy kiterjedését és szállítási képességét feltüntetendő, kinyilvánítom, hogy külföldi kivitelem kamarn szövetek, szabászati és könyvkötészeti kellékekben a legnagyobb egész Európában és meghívom a t. közönséget, hogy alkalomadtán óriási kiterjedésű gyáramat, hol állandóan 150 munkás van alkalmazva, megtekinteni szíveskedjek.

Szállítás csak utánvétellel.

Levelezés magyar, német, cseh, orosz, francia és angol nyelven.

Első rendű

Dreher Antal
kivitelezési palackszerek főraktára

KOVÁCS és MEZEY
Kőbánya, kápolna-utca 13. sz.
a serfőzde közvetlen közelében

Központi iroda és megrendelési cím csakis

Kovács és Mezey, Budapest
tea-, rum- és cognac-nagykereskedők,

Szétküldésre csakis plombált ládák használatnak, melyek palackzáróval vagy törést teljesen kizárnak.

Árjegyzék kívánatra bérmentesen.

Legolcsóbb és legszilárdabb palackser bevásárlási hely.

Köszönetnyilvánítás.

Tisztelt barátainak a vidéken köszönetet mondok az irántam, mint a Dietrich és Gottschlig cég volt intézője iránt tanúsított jóindulatukért és kérem azzal új vállalatomban is részesíteni.

Kittűnő tisztelettel

16 3—4

Kovács István.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK
ezennel közhírré teszi, miszerint

törlesztési kölcsönöket
házakra és földbirtokokra

nemesak 4¹/₂%-os záloglevelei alapján 50 évre, évi 5.35% törlesztés mellett, hanem ezennel a felek kívánságára

4⁰/₁₀-os záloglevelei alapján 50 évre, 5⁰/₁₀ évi törlesztés mellett
is engedélyez.

22 2—3

Az évi törlesztési részletben (annuitásban), úgy a kamat mint a tőke törlesztése befoglaltatik.

A bank ezenfelül úgy mint eddig is törlesztési jelzálog kölcsönöket engedélyez rövidebb törlesztési időtartamra, úgy

4¹/₂%-os mint 4⁰/₁₀-os záloglevelei alapján.

Prospektusok és közelebbi felvilágosítások a bank jelzálogosztályában szóbelileg vagy levélileg kaphatók.

Az igazgatóság.